

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

Q. 5. An ad satisfaciendum præcepto requiritur intentio & attentio interna,
& qualis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

re sonum distinctum: omnis autem sonus est per se audibilis, cum sit objectum auditus. Ita *Medin. Navarr. Reginald. Sanchez, &c.*

Q. 5. An ad satisfaciendum præcepto requiritur intentio, & attentio interna, & qualis?

Not. Intentio hæc est volitio orandi, & laudandi Deum. Attentio duplex est, externa, & interna: attentio externa consistit in attentione ad prolationem verborum, ut distinctè, ac integrè pronuntientur, excludente omnem actionem impossibilem cum attentione interna, & evagationem sensuum circa objecta distractiva. Attentio interna est advertentia mentis vel ad sensum verborum, vel ad Deum, aut res divinas.

Resp. I. In recitatione Officii requiritur intentio, seu voluntas orandi, vel explicita, qua quis initio velit expressè orare, vel saltem implicita, qua velit recitare ad satisfaciendum præcepto Ecclesiæ; in hac quippe volitione implicitè includitur intentio Deum orandi, & laudandi, cum id, quod Ecclesia præcipit, sit laus Dei, & oratio. Nam cum recitatio externa Officii sit indifferens, ut sit oratio, studium, exercitium memoriæ, &c. debet ab intentione orandi tanquam à forma determinari, ut sit

oratio, & cultus Dei, qualis præcipitur: at verò recitatio Officii ex illa intentione, v. g. studendi, non est vera oratio vocalis, nec actus Religionis. Præterea oratio est locutio cum Deo: at non loquitur cum Deo, sicut nec cum homine, qui non intendit cum eo loqui.

Resp. II. Ad satisfaciendum præcepto requiritur quoque non solum attentio ad verba, ut distinctè, ac integrè pronuntietur, & quæ excludat omnem actionem incompossibilem cum attentione interna, ita, ut qui pingendo, scribendo, ludendo, comœdias spectando, fabulantes audiendo, &c. Horas memoriter recitaret, non satisfaceret præcepto: sed requiritur etiam attentio interna ad Deum, seu res divinas, vel ad sensum verborum, vel saltem ad verba, ut laudes Dei, orationem, & pias affectiones continentia, considerando Deum præsentem cum pio humilique ad ipsum affectu, & intendendo per illa Deum orare, ac laudare, atque omnem voluntariam distractionem rejiciendo. Ita *Azor, Layman, Valentia, Suarez* dicens hanc esse communem sententiam.

Prob. Quia I. præcipitur oratio vera, quæ sit actus Religionis gratus Deo, & utilis Ecclesiæ: at sine attentione interna oratio non est verus Dei cultus; nam omnis cultus Dei fieri debet in spiritu, & veritate, & non solo corpore. ex Jo. 4.

Veri

Veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu, & veritate; nam & Pater tales querit, qui adorent eum. Spiritus est Deus: & eos, qui adorant eum, in spiritu, & veritate oportet adorare. Nec est vera oratio, cum omnis oratio ex S. Damasceno sit ascensus mentis ad Deum; sed est quædam species hypocrisis, & simulatio orationis, ex Matth. 15. Hypocrita, benè prophetavit de vobis Isaias dicens: Populus hic labiis me honorat: cor autem eorum longè est à me. Neque est utilis: Clamor ad Dominum, qui fit ab orantibus, si sonitu corporalis vocis fiat, non intento in Deum corde, quis dubitet, inaniter fieri? ait S. August. Ser. 29. in Ps. 118.

2. Cap. *Dolentes* sup. cit. præcipitur devotio simpliciter: at devotio externa sine interna excludente omnem distractionem voluntariam, non est devotio, sed simulacrum devotionis: sicut homo pictus non est verus homo, sed simulacrum hominis. Deinde hæc verba Concilii (*quantum eis Deus dederit*) significat devotionem indigentem gratiâ Dei, ideòque internam; nam solam externam possunt habere hypocritæ.

3. Conc. Trid. Sess. 24. c. 12. jubet, ut Officium recitetur *reverenter, distinctè, devotè*, quæ tria frustra addidisset, si præciperet tantum reverentiam externam. Et ideo multa Concilia, ut Trevir. II.

Burdigal. an. 1583. Bituric. an. 1584. Narbon. & Conventus Melodun. disertè præcipiunt, ut Officium recitetur *attentè, & devotè*; & Conc. Coloniense *elevatè mente in solum Deum*. Item Clerus Gallican. an. 1700. ut absopam, & verbo Dei contrariam damnavit hanc propos. *Præcepto satisfacit, qui voluntariè labiistan- sum, non autem mente orat.*

Hinc peccat mortaliter, qui per notabilem Officii partem voluntariè distrahitur, perinde ac si partem illam omitteret; cum recitatio sine attentione debita non sit recitatio Religiosa, quæ præcipitur, nec vera oratio. Item peccat, qui recitat in loco distractionibus exposito, v. g. in foro publico, vel loco, ubi est frequens concursus, clamor, aut strepitus profanus hominum, aut ubi habentur disputationes, ut expressè docent Bonac. Castropal. &c. Nam cum teneatur ad attentionem internam, tenetur etiam ad removenda ejus impedimenta; & aliàs voluntariè se exponit periculo non attendendi.

Dices. Ex his sequitur, quòd distractio voluntaria in oratione non præcepta vacet culpâ; quia per illam destruitur substantia orationis vocalis, & sic tunc solum cessat oratio. *R. neg.* Quia est irreverentia contra Deum, exterius Deum alloqui, ac profiteri se Deum colere, & id non facere interius, sed alia animò volvere, estque simu-

simulatio cultûs Divini. Est etiam irreverentia orationem inchoatam sine causa interrompere.

Not. Sufficit attentio virtualis, quæ est attentio ad Deum, resve divinas initiô orationis habita, & virtualiter perseverans in processu orationis, quamdiu non revocatur, neque expressè per volitionem expressam non amplius attendendi, neque implicite per distractionem voluntariam, ut si advertens te distrahi, mentem non revoces ad Deum, vel res divinas; nam cum attentione illa virtuali subsistit vera oratio, & actus humanus Religiosus, & sæpe attentio actualis non est in nostra potestate. Hinc non teneris repetere, quæ involuntariè distractus recitasti, cum virtualiter attenderis. Imò melius est, si non repetas, ad vitandam anxietatem, & perturbationem in recitatione Officii. Sed ubi quis advertit se distrahi, tenetur mentem statim revocare ad Deum, resve divinas, vel ad sensum verborum.

Q 6. An satisfacit, qui legit cum socio extra Ecclesiam?

Resp. Aff. Quia id congruit cum publico usu Ecclesiæ, & recitantes sibi commune faciunt, quod alternatim recitant. Sed tunc singuli debent alternos Psalmorum versus distinctè, & integrè, & voce audibili